

Berlinben ül össze a szakértői bizottság.

A sajtó képviselői ma Párisban a külügy-minisztériumban azt az információt kapták, hogy a szakértői bizottság összejevele biztosítottak látszik, hogy kellően tájékozódik a helyzetről. A konferencia Berlinben lesz és Németország is részt vesz azon, hogy kellően tájékozódik a helyzetről.

Anglia a szeparatisták ellen.

A brit kormány egy pillanattal sem közölte korábban a keltetését Franciaországgal és Belgiummal, hogy a rajnai köztársaságot nem fogja elismerni. A brit jegyzék Franciaországgal szemben kifejezésre juttatja, hogy Anglia nem akarja magát befejezett tények elé állítani, mint a Ruhr-vidék megszállásával történt. Anglia véleménye szerint a rajnai köztársaság megteremtése a versaillesi szerződés megszegését jelenti. A kiadott parancsok teljesítésére csupán egy hatóság van: a berlini kormány. A megfigyelők jelentése szerint a szeparatista mozgalmat olyan férfiak irányítják, akiket külön ebből a célból hoztak a Rajna-vidékre. Nevüket sem ismerik, hacsak nem mint verekedőket, vagy gonoszlevedőket. A lakosság gyűlöli a belakodottakat, azonban fegyvertelen és tehetetlen ezekkel az emberekkel szemben, akiknek szabad fegyvert viselniük. Mindamellett kikergettek volna már a benyomultakat, ha a franciák ismételtelen be nem avatkoztak volna.

A szeparatisták megostromolták az aacheni városházát.

Az Havas aacheni jelentése szerint oda tegnap este Koblenzből, Krefeldből és Duisburgból 1500 szeparatista érkezett. Ma délelőtt óstöröm alá vették a városházát, amelyre a tüzoltók, védőrendőrök és kommunisták védelmezték, miközben kénsavas bombákat dobáltak a szeparatistákra. A városháza több kapuját dinamittal robbantották fel. Élénk tűzharc keletkezett. Végül is a szeparatisták megszállták a városházát és kitűzték a rajnai köztársaság zászlaját.

Később a szeparatistákat a rajnavidéki bizottság utasítására eljáró közlekedési biztos rendeletére a belga csendőrség lefegyverezte. A szeparatisták életének biztonságáért a német rendőrség vezetőjét személy szerint tették felelőssé. A városházát és a kormányzati épületet ismét német rendőrség szállta meg. A szeparatisták által letartóztatott németek közül néhányat szabadon bocsátottak.

Egy korona — tizenhétmillió márka.

Berlinben a budapesti kifizetés ma tizenhétmillióhatvanezer márkára emelkedett, az effektív államjegy pedig tizenötmillióra.

Pista meg a verkli.

Ha a cimből valaki arra következtetne, hogy most itt egy novella következik, azt sietek megnyugtani. Eszemágában sincs novellát írni, bár pompás témának kínálkozik Pista is, meg a verkli is, meg a kettő együtt is. Pista mindössze két és fél éves, de már határozott egyéniség. Hiszem is, hogy kárpótolni fogja az élet, amiért én vonakodok megtenni novella-hősné. Majd csinál az belőle regényhőst is. Nem lesz nagy kunct. Pistába ugyanis muszáj beleszeretni. Ez ellen nincs orvosság. Tanum rá a sok kiváló orvos, akik Pistával részint atyai és nagybácsi, részint baráti alapon vannak vonatkozásban. Itt ki kell jelentenem, hogy Pista e „vonatközások” legtöbbször nem túlságosan örvendő és következetesen ragaszkodik például ahhoz, hogy terebélyes testű orvosnak nem hogy nem köszön, de még a köszönését se fogadja. Ezzel szemben az orvosi mesterségre való rátermettségének már is több jelét adja. Délután csak különböző fiúakkal lehet a diványra kényseríteni, hogy a hőmérsékét megmérjék. Mikor 10—15 perc után végre fölszabadul, az ajtóba áll és kikiabál az anyjának:

— 37 és fél!

Ilyenkor kis energiára kap a hang, mely mindig halkán, kissé éneklésszerűen óvakodik elő gyöngye testecskéjéből. Kikiabálási száma minden hőmérőzés után 37 és fél, egyik legbiztosabb jelül annak, hogy ez a fiú, ha orvos lesz belőle, meglátja akárcsak, nagy praxiszra fog szert tenni, mert érti a mesterséget. A köszönés nem szenvedélye és érintkezésének melegségében meg közvetlenségében fokozatai vannak. Ha például velem találkozik, előbb nyújtja a kezét, aztán mindkét oldalról megcsókolja az arcomat és végül azzal a jelszóval, hogy „az esit is”, megcsókolja a fejemet. Ezzel a teljes és befejezett szertartással mindössze egy-

Az egyetem is ellenzi az ujszegedi liget feláldozását.

(A Szeged tudósítójától.) Az októberi közgyűlés — mint ismeretes — egyhangulag hozott határozatával kimondja, hogy feliratot intéz a kormányhoz a Ferenc József-tudományegyetem végleges elhelyezése érdekében. Az új egyetemi épületek költségeihez pedig hozzájárulásképpen felajánlja ingyen a megfelelő telket és ötszáz hold városi bérföld huszonöt évi jövedelmét. A határozatot hozzászólás nélkül, egyhangulag hozta meg a közgyűlés, biztos tudomásunk van azonban arról, hogy a törvényhatósági bizottság több tagja a tanácsai előterjesztésnek bizonyos módosítását akarta indítványozni, de még sem szólt fel senki, mert a hangulat olyan lelkis volt, hogy a többség talán akadékoskodásnak minősített volna minden felszólalást. Pedig nem változtatott volna a dolog lényegén semmit, ha elhangzanak azok a módosítási indítványok, ha a közgyűlés azok alapján néhány szóval kibővíti határozatát, ha kimondja, hogy ingyen az egyetem rendelkezésére bocsátja a legalkalmasabb területet, de az ujszegedi népligetet és általában parkot nem enged át.

A meglévő és nagyon is kevés számú parkok védelmezése nem jelenti a valóban szép terv elgáncsolását, mert hiszen a parkokon kívül sok más megfelelő, sőt alkalmasabb telek is akad a város belterületén az egyetem számára. A parkokra szüksége van a porváros lakosságának, sokkal több parkra lenne szüksége, mint amennyi jelenleg rendelkezésre áll, az egyetemnek pedig — és ezt nem mi mondjuk, hanem azok, akik a legjobban szívükön viselik az egyetem sorsát, az egyetem rektora és tanárai — nincs szüksége arra, hogy épületeit akár az ujszegedi népligetben, akár a Stefáninán, akár más parkszerű területen helyezék el.

Hosszasan beszélgettünk erről a kérdéssel dr. Veszprémy Dezsővel, az egyetem ezidei rektorával.

— Nekünk — ugymond — egészen komoly kifogásaink vannak az ellen, hogy az egyetemi épületeket az ujszegedi népligetben helyezték el, meri véleményünk szerint ez lenne a lehető legalkalmasabb elhelyezés. Ujszegeden ugyanis nincsenek közművek, nincs csatornázás, nincs vívezeték. Ezek nélkül az egyetem egyetlen intézete sem boldogulhat, abban az esetben pedig, ha az egyetem érdekében most létesítenék a hiányzó közműveket, az annyira megrágná az egyetem elhelyezését, hogy kockáztatnánk vele magát a célt. Az Ujszegeden, illetve a város parkjaiban való elhelyezés ellen egyébként az egyetemnek más szempontból is tiltakoznia kell — közegészségügyi szempont-

ból, amit éppen az egyetem nem hagyhat figyelmen kívül. Az egyetem nem fogadhat el a városból olyan áldozatot, amely a lakosság egészségügyi érdekeit sérti.

— Az egyetemnek egyébként nem kell okvetlenül a város szívében lennie. Az a fő, hogy könnyen hozzáférhető helyen legyen, ahol működését nem korlátozza semmi. Véleményem szerint legalkalmasabb hely lenne az egyetem céljaira az a terület, amely a Kálvária-utca végén terül el. Itt kényelmesen elérne az egyetem minden épülete, a további fejlesztést sem korlátozza semmi, nem esik messze a város központjától, sőt a villamos-összeköttetés meg is szünteti a távolságot. A város hatóságával még nem tárgyaltuk le ezt a megoldási lehetőséget, így nem tudom, van-e valami akadálya, úgy vélem azonban, hogy komolyabb akadálya nem lehet.

Dr. Veszprémy Dezső nyilatkozata — amely minden valószínűség szerint teljesen fűdi az egyetem tanári karának a felfogását is — a Szeged eredeti álláspontját is alátámasztja. Ezek után nem hisszük, hogy a polgármester továbbra is forszírozza majd az ujszegedi népliget feláldozását.

Elmondotta még az egyetem rektora, hogy Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter elé — aki november 6 án este Szegedre érkezik, hogy képviselje a kormányzót monostori Haubert Kamilló sub auspiciis gubernatoris doktorra avatásán — nagyobb küldöttség járul az egyetem végleges jellegű elhelyezése érdekében. A küldöttség arra kéri majd a kultuszminisztert, hogy a szegedi egyetem ügyét tegye majd magáévá és minden erejével hasson oda, hogy az egyetem végleges elhelyezésének a terve minél előbb valóra váljon.

— KÜLFÖLD. Krupp végleg kiszabadult a fogházból. — A török nemzetgyűlés az új török kormányt és Izmed basa külügyministerségét egyhangulag tudomásul vette. — A francia kormány az angol és a spanyol kormányval tárgyalásokat folytatott arra vonatkozólag, hogy Olaszországnak a tangeri konferencián való részvételére vonatkozólag tárgyalás alá vegye. A párisi lapok Franciaország ezen kérésével szemben elutasító álláspontot foglalnak el. — Dublinban a politikai foglyok szabadon nem bocsátása ellen tiltakozásul 24 órás sztrájkot mondtak ki, amely körülmény a kikötőben a forgalmat teljesen megbénította. — Mária szerb királyné Péter herceggel együtt a Miklós cár hajójával Bukarestbe utazott, ahol 15 napot tölt szüleinél. Sándor király elkíséri a herceget Heléna hercegnő társaságában Nisbe, ahol két napig marad. — A spanyol királyi pár november 19-én érkezik Rómába. A felséges pár fogadására nagyban folynak az előkészületek. A királyi pár látogatást fog tenni a Quirinában és a Vatikánban és ez alkalommal ugyanolyan formalitások között megy végbe a látogatás, mint a belga és brit felségek római látogatása alkalmával.

két embernek köszön. Jó lenne tudni, vajon emberismeretből-e?

A héten történt, egy születésnap gyereksuron, hogy Pistából, többszöri meddő kísérlet után, végre befejezett verklis lett. Az érettségit is lehetné belőle. Nagy haladás, mert eddig a helyéből se tudta kimozdítani a kurbli és tiszta — kék szemével irigykedve nézte, akinek megadatott, hogy képes legyen hangot kicsalni az előtte kedves hangszerből. Apró, formás lábacskaival mindjárt az uzsonna után a verklihez totyogott és látni lehetett abból, ahogy elhelyezkedett, hogy az előző próbálgatásokból leszűrte megfigyeléseit most hasznosítani akarja. Egészen rövid ideig tartó kísérletezés és erőlködés következett, ami után azonban a verkli megszólalt. Pista diadalittasan emelte föl eddig lehorgasztott, gondtól terhelt — aranyzóke és rendben-kunkorodó hajú — fejcsékéjét. Kék szemecskéi boldogan mosolyogtak s az eleinte darabokra szakadt hangokból hamarosan kialakult egy egységes és folyamatos dallam: Pista tudott verklizni.

A többi, mind nagyobbacska gyerek, egyik társasjáték után a másikat unta meg. A szülők a szomszédos szobában kedves gyerektörténeteket beszéltek el. A Jancsi tizezer koronát kapott a nagyapától születésnap ajándékkul és ma egész nap arról tárgyalt az apuval, hogy odadja neki a tizezer koronát — kosztba. Paliról elmondta az anyja, hogy az a gombja, amelyik kapus volt a gombfocizásnál, az este elgurult és nem találta meg. A fiú éjjel után felébredt és ki akart menni s mikor az anyja megkérdezte, hogy hova megy, azt felelte, hogy eszébe jutott, hogy hova gurult a kapus. Igazat mondott. Egy perc múlva a kapus a kezében jött vissza a hálósobába. Pista (nem a verklis Pista) három barátjával versenyfutást rendezett Dorozsmára. A kismegelt bíró azonban nem akart kigyalogni, mire a gyerekek összeadták a költséget, amit Pista vett magához

és elkísérte a bírót az omnibusz-állomásra, ott átadta neki a pénzt és megvárta, míg az omnibusz a bíróval elindult. Itt dióhéjba vannak foglalva ezek a gyermeki észjárás, jellemző kedves történetek, amelyeket a szülők több-kevesebb részletességgel mondtak el. Közben Pista a másik szobában szünet nélkül verklizett s ez az állandó zenei kíséret melodramai színezetet adott egyik-másik ügyesen előadott gyermekhistóriának. A verklit, amelyet legfőképpen néhány percre engedett át másnak, most már egészen kitanulmányozta. Fel tudta nyitni a szekrény mindkét ajtaját és érdeklődéssel szemlélte, amint a szöges hengerhez forgás közben, mint valami nagy kéz egy-egy ujjá, hozzáérnek a vékony falemezkek.

Már elmúlt hét óra és Pista jó másfélórja játszott. Nótát is választott ez alatt, a „Lányok, lányok, lányok a faluban” kezdetű dalt. Ugy látszik, nem lesz nőgyűlölő. Addig ügyeskedett, míg megtanulta végül a verklit beigazítani is és ettől kezdve mindig a lányokat játszotta. De Pistának pontosan és rendszeresen kell élni. Hét óra után tehát bucsut kellett mondania a verklinek, ha már a társaságnak nem is és haza kellett mennie. Az apja attól félt, hogy a bucsu nem fog simán menni, azért visszafelé forgatva a kurbli, lecsavarta a verkliről. Pista nézett egyet, mikor az apja azt mondta, hogy eltört, a következő pillanatban azonban megfordult és kifutott, hogy adják rá a kabátját. Többet nem érdekelte a verkli. Sikertől rajta játszanía, most már nem törődött vele, hogy eltört. Már is férfi. Amikor odajött hozzám elköszönni, felkaptam, melegen magamhoz szorítottam és nagyon sokszor megcsókoltam szöszke kis fejét. Metódusából ő sem engedett. Apró szájacskájaival mindkét oldalról megcsókolta az arcomat, azután — a karomon tartottam — két kis kezével lecibálta magához a fejemet és homlokon csókolt, mondván: — Az esit is. Kézai Simon.